

Υπόθεση C-376/21

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία κατάθεσης:

17 Ιουνίου 2021

Αιτούν δικαστήριο:

Varhoven administrativen sad (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο,
Βουλγαρία)

Ημερομηνία της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

28 Μαΐου 2021

Αναιρεσείων:

Zamestnik-ministar na regionalното razvitiie i blagoustroystvoto και
rakovoditel na Upravliashitia Institua na Operativna programa
«Regioni v rastezh» 2014-2020 (αναπληρωτής Υπουργός
Περιφερειακής Ανάπτυξης και και Υποδομών και προϊστάμενος της
διαχειριστικής αρχής του επιχειρησιακού προγράμματος
«Περιφέρειες υπό ανάπτυξη» 2014-2020)

Αναιρεσίβλητος:

Obshtina Razlog (Δήμος Razlog)

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Αίτηση αναίρεσης κατά απόφασης του πρωτοβάθμιου διοικητικού δικαστηρίου με
την οποία έγινε δεκτή προσφυγή κατά απόφασης καθορισμού δημοσιονομικής
διόρθωσης η οποία εκδόθηκε από τη διαχειριστική αρχή επιχειρησιακού
προγράμματος χρηματοδοτούμενου από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης· άρθρο 267, παράγραφος 1, στοιχείο β', και
παράγραφος 3, ΣΛΕΕ

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Έχουν το άρθρο 160, παράγραφος 1, και το άρθρο 2 του κανονισμού 2018/1046, καθώς και το άρθρο 102, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 966/2012, την έννοια ότι εφαρμόζονται και επί αναθετουσών αρχών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όταν οι δημόσιες συμβάσεις που ανατίθενται από αυτές χρηματοδοτούνται από πόρους των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων;

2. Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο πρώτο ερώτημα: Έχουν οι αρχές της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης, οι οποίες κατοχυρώνονται στο άρθρο 160, παράγραφος 1, του κανονισμού 2018/1046 και στο άρθρο 102, παράγραφος 1, του κανονισμού 966/2012, την έννοια ότι δεν αντιτίθενται σε ολοκληρωτικό περιορισμό του ανταγωνισμού κατά την ανάθεση δημόσιας σύμβασης μέσω διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σε περίπτωση κατά την οποία το αντικείμενο της δημόσιας σύμβασης δεν χαρακτηρίζεται από ιδιαιτερότητες οι οποίες επιτάσσουν αντικειμενικώς να εκτελεσθεί η σύμβαση αποκλειστικά από τον οικονομικό φορέα που κλήθηκε προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων; Ειδικότερα, έχουν το άρθρο 160, παράγραφοι 1 και 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 164, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 2018/1046, και το άρθρο 102, παράγραφοι 1 και 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 104, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 966/2012, την έννοια ότι δεν αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, κατά την οποία, μετά την περάτωση διαδικασίας σύναψης δημοσίας σύμβασης λόγω ακαταλληλότητας της μοναδικής υποβληθείσας προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή έχει την ευχέρεια να καλέσει έναν μόνο οικονομικό φορέα για να συμμετάσχει σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σε περίπτωση κατά την οποία το αντικείμενο της δημόσιας σύμβασης δεν χαρακτηρίζεται από ιδιαιτερότητες οι οποίες επιτάσσουν αντικειμενικώς να εκτελεσθεί η σύμβαση αποκλειστικά από τον οικονομικό φορέα που κλήθηκε προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων;

Νομοθεσία και νομολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193, 2018, σ. 1): άρθρο 160, παράγραφοι 1 και 2, άρθρο 164, παράγραφος 1, στοιχείο δ'

Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298, 2012, σ. 1): άρθρο 102, παράγραφοι 1 και 2, άρθρο 104, παράγραφος 1, στοιχείο δ΄

Διατάξεις εθνικού δικαίου

Zakon za obshtestvenite porachki (στο εξής: ZOP, νόμος περί δημοσίων συμβάσεων): άρθρο 2, παράγραφος 1, σημεία 1 και 2, καθώς και παράγραφος 2, άρθρο 5, παράγραφοι 1 και 2, σημείο 9, άρθρο 18, παράγραφοι 1, 2 και 7, άρθρο 79, παράγραφος 1, σημείο 1, άρθρο 110, παράγραφος 1, σημεία 1 και 2, άρθρο 182, παράγραφος 1, σημείο 2, άρθρο 191, παράγραφος 1, σημείο 1

Zakon za upravljenie na sredstvata ot Evropeyskite strukturi i Investitsionni fondove (στο εξής: ZUSESIF, νόμος για τη διαχείριση των πόρων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων): άρθρο 70, παράγραφος 1, σημείο 9

Pravilnik za prilagane na Zakona za obshtestvenite porachki (στο εξής: PPZOP, κανονισμός εφαρμογής του νόμου περί δημοσίων συμβάσεων): άρθρο 64, παράγραφοι 1 και 3

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της κύριας δίκης

- 1 Με συμφωνία της 9ης Δεκεμβρίου 2016 μεταξύ του Δήμου Razlog και της διαχειριστικής αρχής του επιχειρησιακού προγράμματος «Περιφέρειες υπό ανάπτυξη 2014-2020» (στο εξής: επιχειρησιακό πρόγραμμα) χορηγήθηκε στον εν λόγω Δήμο επιδότηση για την υλοποίηση της πρότασης του έργου BG16RFOP001-3.002-0025 («Πραγματοποίηση επενδύσεων για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής υποδομής με σκοπό τη συνολική βελτίωση της μαθησιακής διαδικασίας στο γεωπονικό λύκειο του Δήμου Razlog»).
- 2 Για την υλοποίηση του έργου, ο Δήμος Razlog διεξήγαγε, υπό την ιδιότητά του ως αναθέτουσας αρχής, διαδικασία για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης – δημόσιο διαγωνισμό με αντικείμενο: «Προμήθεια τεχνολογικού εξοπλισμού και εγκαταστάσεων για τις ανάγκες του γεωπονικού λυκείου του Δήμου Razlog», με τέσσερα τμήματα.
- 3 Με απόφαση της 1ης Νοεμβρίου 2017, περατώθηκε η διαδικασία του δεύτερου τμήματος, δεδομένου ότι είχε υποβληθεί μία μοναδική προσφορά η οποία δεν πληρούσε τους ήδη δημοσιευμένους όρους της σύμβασης.
- 4 Με απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 2017, η αναθέτουσα αρχή κίνησε νέα διαδικασία με το ίδιο αντικείμενο, αλλά αυτή τη φορά ως «διαδικασία με

διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού», σύμφωνα με το άρθρο 79, παράγραφος 1, σημείο 1, του ZOP. Η απόφαση σχετικά με τον εν λόγω τρόπο ανάθεσης στηριζόταν στο γεγονός ότι κατά την προηγούμενη διαδικασία ανάθεσης δεν υποβλήθηκε καμία κατάλληλη προσφορά και ότι δεν τροποποιήθηκαν οι όροι της σύμβασης που είχαν δημοσιευθεί αρχικά σχετικά με το τμήμα του διαγωνισμού που περατώθηκε.

- 5 Στο πλαίσιο της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή κάλεσε έναν μόνο οικονομικό φορέα προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων, με τον οποίο συνήψε τη σύμβαση σχετικά με την ανάθεση της υπ' αριθ. 681 δημόσιας σύμβασης της 29ης Δεκεμβρίου 2017, με αντικείμενο την «προμήθεια μεταλλικών συσκευών για τις ανάγκες του γεωπονικού λυκείου του Δήμου Razlog», αξίας 33 907 λέβα (BGN) πλέον ΦΠΑ.
- 6 Στο Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Υποδομών υποβλήθηκε καταγγελία σχετικά με το παράτυπο της διαδικασίας που είχε εφαρμοσθεί κατ' αυτόν τον τρόπο, λόγω της πρόσκλησης ενός μόνον οικονομικού φορέα προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων. Ο αναπληρωτής Υπουργός Περιφερειακής Ανάπτυξης και Υποδομών, ο οποίος είναι επίσης προϊστάμενος της διαχειριστικής αρχής του επιχειρησιακού προγράμματος, ενημέρωσε τον δικαιούχο (Δήμο Razlog) σχετικά με την υποβολή καταγγελίας και την κίνηση διαδικασίας καθορισμού δημοσιονομικής διόρθωσης.
- 7 Με το γραπτό υπόμνημά του ενώπιον της εν λόγω αρχής, ο δικαιούχος υποστήριξε ότι όσον αφορά την επίμαχη διαδικασία σύναψης σύμβασης δεν απαγορεύεται εκ του νόμου η διεξαγωγή διαπραγματεύσεων με ένα μόνον οικονομικό φορέα, αλλά προβλέπεται η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να έχει την ευχέρεια να διαπραγματεύεται με ένα ή περισσότερα σαφώς προσδιορισμένα πρόσωπα, στο πλαίσιο της διακριτικής ευχέρειας που της αναγνωρίζεται (άρθρο 18, παράγραφος 7, σε συνδυασμό με παράγραφο 1, σημείο 8, του ZOP). Κατά την άποψή του, ο σκοπός του νόμου (άρθρο 2 του ZOP), που αντιστοιχεί στην αρχή που κατοχυρώνεται στο άρθρο 160 του κανονισμού 2018/1046, έγκειται στη διασφάλιση όσο το δυνατόν ευρύτερου ανταγωνισμού κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, πλην όμως μόνον όταν αυτό είναι εφικτό. Έκανε ό,τι ήταν δυνατό για να επιλέξει έναν τουλάχιστον ανάδοχο για την υποβολή προσφοράς σύμφωνης προς τους όρους της σύμβασης, προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι εργασίες που προβλέπονταν για την υλοποίηση του έργου που χρηματοδοτείτο με πόρους των ΕΔΕΤ.
- 8 Με απόφαση της 15ης Απριλίου 2020, ο προϊστάμενος της διαχειριστικής αρχής καθόρισε εις βάρος του Δήμου Razlog δημοσιονομική διόρθωση ίση προς το 10 % των επιλέξιμων δαπανών εκ της υπ' αριθ. 681 σύμβασης της 29ης Δεκεμβρίου 2017, η οποία συνήφθη μεταξύ του Δήμου και του οικονομικού φορέα που κλήθηκε προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων. Κατά την αιτιολόγηση της απόφασής του, ο προϊστάμενος της διαχειριστικής αρχής δεν αμφισβήτησε την επιλογή του είδους της διαδικασίας που διεξήγαγε η αναθέτουσα αρχή –

διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού— στο μέτρο που συνέτρεχαν οι προβλεπόμενες από τον ZOP νόμιμες προϋποθέσεις για την διεξαγωγή τέτοιας διαδικασίας. Εντούτοις, αναφερόμενος στο άρθρο 160 του κανονισμού 2018/1046, στο άρθρο 2, παράγραφος 1, σημεία 1 και 2, καθώς και στο άρθρο 2, παράγραφος 2, του ZOP, ο προϊστάμενος της διαχειριστικής αρχής επισημαίνει ότι η τήρηση της αρχής του ελεύθερου ανταγωνισμού κατά τη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων είναι υποχρεωτική. Η παρέκκλιση από την εν λόγω αρχή στο πλαίσιο της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού συνίσταται στην αδυναμία διασφάλισης «όσο το δυνατόν ευρύτερου ανταγωνισμού», δηλαδή στο γεγονός ότι ο περιορισμός του ανταγωνισμού είναι θεμιτός και δικαιολογημένος, όχι όμως και στον ολοκληρωτικό αποκλεισμό του ανταγωνισμού, όπως συμβαίνει εν προκειμένω. Ελλείπει αντικειμενικών περιστάσεων που να καθιστούν αναγκαία τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων με έναν μοναδικό και συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, η αναθέτουσα αρχή όφειλε να διασφαλίσει τη διεξαγωγή της διαδικασίας υπό συνθήκες ανταγωνισμού καλώντας περισσότερα από ένα πρόσωπα προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων. Η αναθέτουσα αρχή, καλώντας προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων έναν μόνο οικονομικό φορέα, παρέσχε σε αυτόν αδικαιολόγητο πλεονέκτημα, χωρίς να υπάρχει προς τούτο νομική και πραγματική βάση. Επιπλέον, η απόφαση να κληθεί η συγκεκριμένη εταιρία ως ανάδοχος προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων στερείται αιτιολογίας και δεν είναι σαφές για ποιους λόγους η πρόσκληση απευθύνθηκε ακριβώς στην εν λόγω εταιρία.

- 9 Ο Δήμος Razlog άσκησε προσφυγή κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Administrativen sad Blagoevgrad (διοικητικού πρωτοδικείου Blagoevgrad, Βουλγαρία). Το δικαστήριο αυτό ακύρωσε την απόφαση αυτή λόγω παραβίασης του ουσιαστικού δικαίου.
- 10 Συγκεκριμένα, το Administrativen sad Blagoevgrad (διοικητικό πρωτοδικείο Blagoevgrad) έκρινε ότι η απόφαση των δικαιούχων να αναθέσουν τη δημόσια σύμβαση μέσω «διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού» αφού περατώθηκε ο προηγούμενος δημόσιος διαγωνισμός με το ίδιο αντικείμενο και χωρίς τροποποίηση των όρων της σύμβασης που είχαν δημοσιευθεί αρχικά, ήταν σύμφωνη με τον νόμο (άρθρο 79, παράγραφος 1, σημείο 1, του ZOP). Επομένως, η επίλυση της διαφοράς εξαρτάται από το αν η αναθέτουσα αρχή έχει, στο πλαίσιο της μεταγενέστερης αυτής διαδικασίας, τη δυνατότητα να καλέσει ένα μόνο πρόσωπο προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων ή αν τούτο συνιστά παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης και του ελεύθερου ανταγωνισμού που κατοχυρώνονται στον ZOP και στο άρθρο 160, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 2018/1046. Κατά το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, είναι επιτρεπτή παρέκκλιση από την αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού στο πλαίσιο της σύναψης δημοσίων συμβάσεων σε ορισμένες περιπτώσεις, μεταξύ των οποίων η υπό κρίση υπόθεση. Η παρέκκλιση από την αρχή της διασφάλισης όσο το δυνατόν ευρύτερου ανταγωνισμού βρίσκει έκφραση στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, οι προϋποθέσεις

εφαρμογής της οποίας προϋποθέτουν γενικώς ουσιαστική αδυναμία εφαρμογής της εν λόγω αρχής, είτε λόγω του ειδικού αντικειμένου της σύμβασης είτε ελλείψει κατάλληλων προσφορών (σημείο 11.1 του τμήματος «Διαδικασίες προμηθειών» του παραρτήματος I του κανονισμού 2018/1046). Κατά το Administrativen sad Blagoevgrad (διοικητικό πρωτοδικείο Blagoevgrad), ο ZOP παρέχει στις αναθέτουσες αρχές τη διακριτική ευχέρεια να εκτιμούν, κατά περίπτωση, τον αριθμό των προσώπων με τα οποία διαπραγματεύονται τις συγκεκριμένες απαιτήσεις του αντικειμένου της σύμβασης, την προθεσμία εκτέλεσης της σύμβασης, καθώς και άλλα κρίσιμα στοιχεία για την επιτυχή έκβαση της διαδικασίας. Σε αυτό το πλαίσιο, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η επιλογή της μιας ή της άλλης εξίσου σύννομης δυνατότητας δεν συνιστά παράβαση των κανόνων περί της επιλογής αναδόχου σύμφωνα με τον ZOP, οπότε δεν υφίσταται παρατυπία κατά την έννοια του άρθρου 70, παράγραφος 1, σημείο 9, του ZUSESIF.

- 11 Επί του παρόντος, το Varhoven administrativen sad (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Βουλγαρία) έχει επιληφθεί της ασκηθείσας αναίρεσης του προϊσταμένου της διαχειριστικής αρχής κατά της απόφασης του Administrativen sad Blagoevgrad (διοικητικού πρωτοδικείου Blagoevgrad).

Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 12 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, ο αναιρεσείων εμμένει στην άποψη που εξέφρασε στην αιτιολογία της διοικητικής πράξης που εξέδωσε και προσθέτει ότι η άσκηση της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής δεν μπορεί να έρχεται σε αντίθεση με τον σκοπό του νόμου και τις θεμελιώδεις αρχές του εθνικού δικαίου και του δικαίου της Ένωσης. Μεταξύ δύο ή περισσότερων συννόμων δυνατοτήτων, η αναθέτουσα αρχή πρέπει να επιλέγει εκείνη που μπορεί να υλοποιηθεί με τον πλέον οικονομικό τρόπο και είναι η πιο συμφέρουσα για το κράτος και την κοινωνία.
- 13 Ο αναιρεσίβλητος δικαιούχος Δήμος υποστηρίζει ότι η εν λόγω αίτηση αναίρεσης είναι αβάσιμη. Πέραν των επιχειρημάτων που είχε ήδη προβάλει ενώπιον της διαχειριστικής αρχής και ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, παραθέτει ορισμένες αποφάσεις του Varhoven administrativen sad (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου) σε παρόμοιες υποθέσεις στις οποίες κρίθηκε ότι, στις υποθέσεις που εξέτασε το [Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο], η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να καλέσει μόνον έναν οικονομικό φορέα προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων και ότι ο κανονισμός 2018/1046 δεν είχε εφαρμογή, δεδομένου ότι αυτός δεν ρυθμίζει τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που διεξάγονται από εθνικές αναθέτουσες αρχές.
- 14 Ο γενικός εισαγγελέας της Varhovna administrativna prokuratura (εισαγγελικής αρχής του Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου), ο οποίος συμμετέσχε στη δίκη, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η απόφαση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου είναι ορθή, πλην όμως επισήμανε ότι είναι αναγκαία η υποβολή προδικαστικού

ερωτήματος ως προς την ερμηνεία του άρθρου 160, παράγραφος 2, και του άρθρου 164, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 2018/1046 και του άρθρου 32, παράγραφοι 2 έως 5, της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94, 2014, σ. 65).

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

- 15 Στην προγενέστερη νομολογία του Varhoven administrativen sad (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου) υποστηρίχθηκαν δύο αντίθετες απόψεις για την ερμηνεία των εν λόγω διατάξεων του εσωτερικού δικαίου και του δικαίου της Ένωσης.
- 16 Σύμφωνα με την πρώτη, η διαπραγμάτευση με έναν μόνο συγκεκριμένο οικονομικό φορέα στην περίπτωση του άρθρου 79, παράγραφος 1, σημείο 1, του ΖΟΡ συνιστά παράβαση των κανόνων περί ανάθεσης της σύμβασης, καθόσον αντιβαίνει στο άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο 2, και παράγραφος 2, του ΖΟΡ, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα την αδικαιολόγητη εξάλειψη του ανταγωνισμού και εμποδίζει τη δυνατότητα επιλογής του οικονομικού φορέα που επιτυγχάνει την υψηλότερη ποιότητα κατά την εκτέλεση με το χαμηλότερο κόστος. Προς επίρρωση της άποψης αυτής, σημειώνεται ότι η αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού έχει εφαρμογή σε όλες τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Ο κανόνας του άρθρου 18, παράγραφος 7, του ΖΟΡ υπογραμμίζει την εν γένει δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να διεξάγει διαπραγματεύσεις με ένα ή περισσότερα σαφώς προσδιορισμένα πρόσωπα στο πλαίσιο διαδικασιών με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. Ωστόσο, οι διαπραγματεύσεις με έναν μόνο οικονομικό φορέα επιτρέπονται μόνο κατά παρέκκλιση σύμφωνα με το άρθρο 79, παράγραφος 1, σημείο 3, του ΖΟΡ, όταν στόχος της σύμβασης είναι η δημιουργία ή απόκτηση μοναδικού έργου τέχνης ή καλλιτεχνικής εκδήλωσης· αν δεν υφίσταται ανταγωνισμός για τεχνικούς λόγους· όταν πρόκειται για αποκλειστικά δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Πέρα από επείγουσες περιπτώσεις, εξαιρετικές περιστάσεις, ειδικό στόχο, μοναδικό αντικείμενο σύμβασης ή άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της σύμβασης τα οποία δικαιολογούν την πρόσκληση ενός μόνο αναδόχου προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων, η διαπραγμάτευση μόνο με ένα πρόσωπο είναι παράνομη. Η πρόσκληση ενός μόνο οικονομικού φορέα είναι αντίθετη προς τη διάταξη του άρθρου 160, παράγραφος 2, του κανονισμού 2018/1046, κατά την οποία όλες οι συμβάσεις ανατίθενται επί τη βάση όσο το δυνατόν ευρύτερου ανταγωνισμού, ενώ η προβλεπόμενη παρέκκλιση (άρθρο 164, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού αυτού) δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση του άρθρου 79, παράγραφος 1, σημείο 1, του ΖΟΡ. Η χρήση της δυνατότητας διαπραγμάτευσης των συμβατικών όρων για την εκτέλεση της σύμβασης με ένα μόνον οικονομικό φορέα, όταν οι ανατεθείσες δραστηριότητες δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, δημιουργεί τις προϋποθέσεις για κατάχρηση εξουσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής και για κατάχρηση εκ

μέρους των οικονομικών φορέων και είναι, κατά συνέπεια, ικανή να επιφέρει σοβαρές συνέπειες εις βάρος του ανταγωνισμού και να διακυβεύσει τον σκοπό του νόμου να δαπανήσει τους δημόσιους πόρους κατά τρόπο αποδοτικό (άρθρο 1 του ZOP).

- 17 Σύμφωνα με την αντίθετη άποψη, οι διαπραγματεύσεις με ένα μόνον οικονομικό φορέα είναι σύγνομες υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου, 79, παράγραφος 1, σημείο 1, του ZOP. Επ' αυτού διευκρινίζεται ότι, στην περίπτωση του άρθρου 79, παράγραφος 1, σημείο 1, του ZOP, ο νομοθέτης έχει δεχθεί τη δυνατότητα περιορισμού των αρχών που διέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, δεδομένου ότι γεγονότα και περιστάσεις που βρίσκονται εκτός της σφαίρας επιρροής της αναθέτουσας αρχής (έλλειψη ενδιαφέροντος εκ μέρους των οικονομικών φορέων ή ακατάλληλες προσφορές) δημιούργησαν μια αντικειμενική κατάσταση στην οποία η αναθέτουσα αρχή δεν θα μπορούσε να πραγματοποιήσει την ανάθεση και να ικανοποιήσει το αντίστοιχο δημόσιο συμφέρον. Ο περιορισμός επιτρέπεται εφόσον τηρήθηκαν δεόντως οι αρχές κατά την αρχική προκήρυξη του δημόσιου διαγωνισμού, πλην όμως, ελλείψει οποιουδήποτε συμμετέχοντος προσώπου ανταποκρινόμενου στις απαιτήσεις του διαγωνισμού, δεν μπόρεσε να επιλεγεί κανένας ανάδοχος. Αν ο νομοθέτης έκρινε αναγκαίο για τη διασφάλιση της τήρησης των νομικών αρχών σε τέτοια περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή να καλεί περισσότερους από έναν οικονομικούς φορείς προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων, θα το προέβλεπε ρητώς. Στην περίπτωση του άρθρου 79, παράγραφος 1, σημείο 1, του ZOP, αυτό καθαυτό το αντικείμενο της δημόσιας σύμβασης δεν έχει νομική αξία, ούτε το ζήτημα αν το εν λόγω αντικείμενο θα μπορούσε αντικειμενικά να εκτελεσθεί από άλλον οικονομικό φορέα ο οποίος δεν κλήθηκε προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων. Άλλως θα μπορούσε να διαπιστωθεί σε κάθε περίπτωση παραβίαση της αρχής του ελεύθερου ανταγωνισμού, για παράδειγμα όταν η αναθέτουσα αρχή κάλεσε προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων μόνο δύο από τους 200 πιθανούς οικονομικούς φορείς οι οποίοι θα μπορούσαν να εκτελέσουν τη σύμβαση. Επιπλέον, ο κανονισμός 2018/1046 δεν έχει εφαρμογή, δεδομένου ότι δεν αφορά τις έννομες σχέσεις σχετικά με την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εντός των κρατών μελών, αλλά τις έννομες σχέσεις που αφορούν την κατάρτιση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης. Οι διατάξεις των άρθρων 160 επ. του κανονισμού 2018/1046, που περιέχουν απαιτήσεις σχετικά με το πεδίο της σύναψης δημοσίων συμβάσεων, δεν συνιστούν απαιτήσεις που αφορούν τις εθνικές αναθέτουσες αρχές. Οι εθνικές αναθέτουσες αρχές υπόκεινται στις διατάξεις της οδηγίας 2014/24, οι οποίες μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο με τον ZOP.
- 18 Δεδομένου ότι δεν υπάρχει ενότητα στην εθνική νομολογία, το αιτούν δικαστήριο επιθυμεί να διευκρινίσει τα ακόλουθα σχετικά με την υπό κρίση υπόθεση.
- 19 Βεβαίως, πρέπει να τηρείται η παρέκκλιση από την αρχή του όσο το δυνατόν ευρύτερου ανταγωνισμού, εφόσον προβλέπεται ρητώς. Ωστόσο, η παρέκκλιση αυτή πρέπει να ερμηνεύεται στενά, δεδομένου ότι συνιστά παρέκκλιση από θεμελιώδη αρχή.

- 20 Στο πλαίσιο αυτό, ανακύπτουν ζητήματα σχετικά με τα όρια και το περιεχόμενο της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 160, παράγραφος 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 164 παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 2018/1046 (Αντιτίθεται στην πρόσκληση ενός μόνο οικονομικού φορέα προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων, και, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, ισχύει αυτό σε όλες τις περιπτώσεις διαπραγματεύσεων χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, και ιδίως σε περίπτωση όπως αυτή που προβλέπεται στο άρθρο 79, παράγραφος 1, σημείο 1, του ZOP; Ασκούν επιρροή το αντικείμενο της δημόσιας σύμβασης και το γεγονός ότι μπορεί αντικειμενικά να υλοποιηθεί από περισσότερους του ενός οικονομικούς φορείς; Πρέπει να είναι αιτιολογημένη η απόφαση να κληθεί ένας συγκεκριμένος υποψήφιος προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων;) και πρέπει να εξετασθεί ποια είναι τα κριτήρια βάσει των οποίων η αναθέτουσα αρχή κάλεσε έναν σαφώς προσδιορισμένο οικονομικό φορέα, στο μέτρο που υπάρχουν άλλοι οικονομικοί φορείς οι οποίοι διαθέτουν τις ικανότητες και τη δυνατότητα να εκτελέσουν τη σύμβαση.
- 21 Εν προκειμένω, έχει επίσης σημασία η εξέταση του ζητήματος πώς εκφράζεται η εφαρμογή της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 160, παράγραφος 2, του κανονισμού 2018/1046 – με την πλήρη εξάλειψη του ανταγωνισμού ή μόνο σε ένα επίπεδο ανταγωνισμού που υπολείπεται σε σχέση με τον υψηλότερο δυνατό βαθμό. Εν ολίγοις: συνιστά ο πλήρης περιορισμός του ανταγωνισμού σε διαδικασία όπως εν προκειμένω, ελλείπει ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών του αντικείμενου της σύμβασης, επιτρεπτή παρέκκλιση από την αρχή της ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων με την ευρύτερη δυνατή διαδικασία ανταγωνισμού κατά την έννοια του κανονισμού;
- 22 Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η διάταξη του άρθρου 160, παράγραφος 2, του κανονισμού 2018/1046 προβλέπει, κατ' εξαίρεση, παρέκκλιση από την αρχή της ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων με την ευρύτερη δυνατή διαδικασία ανταγωνισμού, όχι όμως παρέκκλιση από τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης (άρθρο 160, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, άρθρο 2, σημείο 1, του ZOP), οι οποίες στην απόφαση του προϊσταμένου της διαχειριστικής αρχής περί καθορισμού δημοσιονομικής διόρθωσης θεωρήθηκε ότι παραβιάστηκαν. Επομένως, το ζήτημα αν δικαιολογείται βάσει του δικαίου της Ένωσης να καλείται, εν προκειμένω, μόνο ένα συγκεκριμένο, προσδιορισμένο πρόσωπο για τη σύναψη της σύμβασης, πρέπει να εκτιμηθεί όχι μόνον υπό το πρίσμα της αρχής του ελεύθερου ανταγωνισμού, αλλά και υπό το πρίσμα των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης.
- 23 Στον εθνικό νόμο, ήτοι το άρθρο 18, παράγραφος 7, του ZOP, καθιερώνεται, κατ' αρχήν, η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να διεξάγει, στο πλαίσιο διαδικασιών με διαπραγμάτευση, διαπραγματεύσεις για τον καθορισμό των συμβατικών ρητρών με ένα ή περισσότερα σαφώς προσδιορισμένα πρόσωπα, χωρίς να γίνεται διάκριση, στο πλαίσιο του εν λόγω γενικής φύσεως κανόνα, μεταξύ των επί μέρους όρων υπό τους οποίους επιτρέπεται η ανάθεση σύμβασης στο πλαίσιο της κατά παρέκκλιση διαδικασίας αυτής. Οι συγκεκριμένες

περιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρέκκλισης ρυθμίζονται στο αντίστοιχο σημείο στο πλαίσιο της συστηματικής διάρθρωσης του νόμου – στο άρθρο 79 («Διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού»), στο άρθρο 182 («Απευθείας διαπραγμάτευση με συγκεκριμένα πρόσωπα») και στο άρθρο 191 («Πρόσκληση συγκεκριμένων προσώπων προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων»).

- 24 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στο ζήτημα που ανέκυψε στην υπόθεση της κύριας δίκης, πρέπει να αντιπαραβληθούν οι διάφορες προϋποθέσεις που δικαιολογούν την προσφυγή σε διαδικασία με διαπραγμάτευση ακόμη και χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. Το άρθρο 164, παράγραφος 4, σημείο 1, του κανονισμού 2018/1046 έχει ως εξής: «Σε όλες τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση, η αναθέτουσα αρχή διαπραγματεύεται με τους προσφέροντες τις αρχικές και τυχόν μεταγενέστερες προσφορές ή μέρη αυτών, εκτός από τις τελικές προσφορές τους, με στόχο να βελτιωθεί το περιεχόμενό τους.» Στη διατύπωση της προαναφερθείσας διάταξης προκαλεί εντύπωση ότι η λέξη «προσφέρων» χρησιμοποιείται μόνο στον πληθυντικό – «προσφέροντες». Παρόμοια προσέγγιση υιοθέτησε ο εθνικός νομοθέτης και στο άρθρο 64, παράγραφοι 1 και 3, του ΡΡΖΟΡ, στο άρθρο 182, παράγραφος 1, του ΖΟΡ και, εν μέρει, στο άρθρο 191, παράγραφος 1, του ΖΟΡ. Επομένως, η κρίση περί του επιτρεπτού, εν προκειμένω, των διαπραγματεύσεων με μεμονωμένο προσφέροντα, επιτάσσει τη συγκριτική ανάλυση όλων των περιπτώσεων διαπραγμάτευσης.
- 25 Η απάντηση στα ζητήματα αυτά είναι καθοριστική προκειμένου να αποσαφηνισθεί οριστικά το επίδικο ζήτημα αν συντρέχει παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης και του ελεύθερου ανταγωνισμού, καθώς και των κανόνων περί ανάθεσης της δημοσίας σύμβασης, όταν, στο πλαίσιο διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, η πρόσκληση για τη σύναψη της σύμβασης απευθύνεται σε ένα μόνο πρόσωπο, στο μέτρο που η προηγούμενη διαδικασία, κατά την οποία όλοι οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούσαν να υποβάλουν προσφορά, περατώθηκε λόγω της έλλειψης κατάλληλης προσφοράς και εφόσον δεν επήλθε καμία τροποποίηση των όρων της σύμβασης, το αντικείμενο της οποίας ωστόσο δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τα οποία προεξοφλούν ότι θα εκτελεσθεί αποκλειστικά από τον οικονομικό φορέα που κλήθηκε προς διεξαγωγή διαπραγματεύσεων.
- 26 Υπό το πρίσμα των αντικρουόμενων απόψεων των διαδίκων ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 160, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 2018/1046 επί των εθνικών αναθετουσών αρχών, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι οι διατάξεις του εν λόγω κανονισμού είναι δυνατό να ερμηνευθούν διττώς, γεγονός που καθιστά απολύτως αναγκαία την αποσαφήνιση του ακριβούς περιεχομένου τους στο πλαίσιο της διαδικασίας εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως. Αφενός, είναι λογικό να γίνει δεκτό ότι η δυνατότητα εφαρμογής της προαναφερθείσας διάταξης δεν εξαρτάται από το είδος της αναθέτουσας αρχής (θεσμικό όργανο της Ένωσης ή εθνική αναθέτουσα αρχή), αλλά από τον ειδικό

χαρακτήρα των δαπανηθέντων δημοσίων πόρων και του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή οι διατάξεις του κανονισμού εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση όταν δαπανώνται πόροι από τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Ο κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος. Δεδομένου ότι τα κράτη μέλη εκτελούν τον προϋπολογισμό από κοινού και εμμέσως, υπόκεινται επίσης στους κανόνες σύναψης των συμβάσεων που προβλέπονται στον κανονισμό. Αφετέρου, όμως, τούτο έρχεται σε αντίθεση με τον ορισμό της δημόσιας σύμβασης στο άρθρο 2, σημείο 51, του κανονισμού, το οποίο αφορά μόνον τις αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια των άρθρων 174 και 178 του κανονισμού, δηλαδή μόνον τα θεσμικά όργανα της Ένωσης. Η ως άνω αβεβαιότητα όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 160, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων οι οποίες διεξάγονται με πόρους των ΕΔΕΤ από δικαιούχους υπό την ιδιότητά τους ως εθνικών αναθετουσών αρχών, μπορεί να αρθεί μέσω της ερμηνείας της εν λόγω διάταξης από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- 27 Λαμβανομένης υπόψη της χρονικής ισχύος των διατάξεων, το αιτούν δικαστήριο συνεκτιμά το γεγονός ότι τα κρίσιμα στην υπόθεση της κύριας δίκης πραγματικά περιστατικά έλαβαν χώρα πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού 2018/1046, ήτοι κατά την περίοδο που βρισκόταν σε ισχύ ο κανονισμός 966/2012. Επισημαίνεται ότι η απόφαση καθορισμού δημοσιονομικής διόρθωσης εκδόθηκε μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού 2018/1046 και την κατάργηση του κανονισμού 966/2012 αντίστοιχα. Εντούτοις, στο μέτρο που η διάταξη του άρθρου 160 του κανονισμού 2018/1046, η οποία θεωρήθηκε από τον προϊστάμενο της διαχειριστικής αρχής ότι παραβιάστηκε, ταυτίζεται από πλευράς περιεχομένου με το άρθρο 102, παράγραφοι 1 και 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 104, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 966/2012, τα οποία άρθρα έχουν πράγματι εφαρμογή επί των διαγνωσθέντων πραγματικών περιστατικών, η εκ μέρους του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ερμηνεία των προαναφερθεισών διατάξεων του καταργηθέντος κανονισμού υπό το πρίσμα της υπό κρίση υπόθεσης θα ήταν καθοριστική για την επίλυση της ένδικης διαφοράς για λόγους ανάλογους με τους προεκτεθέντες.
- 28 Τα ζητήματα που έχουν ανακύψει κατά τα άνω σχετικά με τα όρια, το περιεχόμενο και την εφαρμογή της επίμαχης παρέκκλισης, αφορούν επίσης την ερμηνεία του άρθρου 102, παράγραφοι 1 και 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 104, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 966/2012. Συναφώς, υπογραμμίζεται ότι ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (καταργήθηκε), προβλέπει ρητώς ελάχιστο αριθμό τριών συμμετεχόντων (άρθρο 128), προκειμένου να διασφαλισθεί η σύννομη διεξαγωγή της διαδικασίας που ρυθμίζεται στο άρθρο 134, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, η οποία αντιστοιχεί στην περίπτωση που μνημονεύεται στο άρθρο 79, παράγραφος 1, σημείο 1, του ΖΟΡ. Σύμφωνα με το άρθρο 128 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, ο αριθμός των υποψηφίων που

καλούνται να υποβάλουν προσφορά πρέπει να είναι επαρκής για την εξασφάλιση γνήσιου ανταγωνισμού.

- 29 Επιχείρημα υπέρ του παραδεκτού της ζητούμενης ερμηνείας του άρθρου 160, παράγραφοι 1 και 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 164, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 2018/1046, και του άρθρου 102, παράγραφοι 1 και 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 104, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 966/2012, μπορεί να συναχθεί από τον κανόνα του άρθρου 281, παράγραφος 3, του κανονισμού 2018/1046, κατά τον οποίο οι αναφορές στον καταργούμενο κανονισμό νοούνται ως αναφορές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος II. Από τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος II προκύπτει ότι το άρθρο 102 του καταργούμενου κανονισμού αντιστοιχεί στο άρθρο 160, στο δε καταργούμενο άρθρο 104 αντιστοιχεί το άρθρο 164. Αμφότεροι οι κανονισμοί ρυθμίζουν, σε διαφορετικές περιόδους, ένα και το αυτό ζήτημα, ήτοι τον δημοσιονομικό κανονισμό που διέπει τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης. Στο άρθρο 281, παράγραφος 3, του κανονισμού 2018/1046 αποτυπώνεται ο νομικός και ιστορικός δεσμός που υφίσταται μεταξύ των καταργηθεισών και των ισχυουσών διατάξεων υπό το πρίσμα των καθορισμένων περιόδων και της ομοιότητας των αποφάσεων που λαμβάνονται βάσει αυτών σχετικά με τις έννομες σχέσεις που εμπίπτουν στο ρυθμιζόμενο αντικείμενο που ταυτίζεται.
- 30 Η ανάγκη ερμηνείας των σχετικών διατάξεων του καταργηθέντος κανονισμού 966/2012 και του κανονισμού 2018/1046, οφείλεται επίσης στο γεγονός ότι οι φορείς που καταλαμβάνονται ως «αναθέτουσα αρχή» κατά την έννοια του ενός ή του άλλου κανονισμού προσδιορίζονται με διαφορετικό τρόπο. Στην προκειμένη περίπτωση, η σύμβαση, για τη χρηματοδότηση της οποίας διατέθηκαν πόροι των ΕΔΕΤ, ανατέθηκε από τον Δήμαρχο του Razlog, ο οποίος έχει την ιδιότητα της αναθέτουσας αρχής κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 2, σημείο 9, του ZOP, στο πλαίσιο της διαδικασίας που προβλέπεται στον ZOP.
- 31 Όσον αφορά την οδηγία 2014/24/ΕΕ, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι αυτή δεν έχει εφαρμογή στη δίκη ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, δεδομένου ότι η αξία της επίμαχης δημόσιας σύμβασης είναι χαμηλότερη από τα κατώτατα όρια που προβλέπει η εν λόγω οδηγία.